

Sheep; as it was initially

טלאים כדמעיקרא –

OVERVIEW

The גמרא challenged the view of רב (that כפל ד' זה' כעין שגנב pays קרן) (and not כפל ד' זה' כעין שגנב) from a ברייתא which states that he pays שגנב (כשעת העמדה בדין) (offers a (terse) answer; 'sheep as they were originally; money as it is now'). There is a dispute between the ר"י and the ר"ת in our תוספות how to explain this answer.

נראה לרבינו יצחק דהכי פירושא דלענין טלה ונעשה איל -

It seems to the ר"י that this is the explanation of the גמרא's answer; that (טלאים) is referring to a sheep which became a ram -

או כחושה ונתפטמה או איפכא¹ לשלם כפל נמי וכן ד' זה' כדמעיקרא כמו קרן² -

Or to the case where initially the animal was lean and it became fattened or the reverse (it was fattened and became lean), then the ruling will be that also the payment of כפל ד' זה' will be כדמעיקרא, just as by ברייתא (כעין שגנב is טלה ונעשה איל) (which states that the payment of כפל ד' זה' is for an animal equal to the size of the animal that was stolen –

דמים כשל עכשיו The ר"י continues to explain the meaning of

אבל דמים דהיינו יוקרא וזולא כשל עכשיו -

However, concerning the דמים, which is referring to relative increase and decrease of the price of the animal (as it was when it was stolen compared to the current price), רב maintains that he pays כפל ד' זה' as he is worth now -

ששמן אותו טלה של שעת גניבה לפי גדלותו או קטנותו שהיה בשעת גניבה -

That we assess the value of that sheep at the time that he was stolen, according to his largeness or smallness at the time of the robbery -

לפי יוקרא וזולא דהשתא³ -

¹ כדמעיקרא is saying that by a שמינה והוכחשה the payment of כפל וכו' is כדמעיקרא. See 'Thinking it over' # 2.

² It appears from this statement 'כמו קרן' that when the body of the animal improves (איל ונעשה טלה or טלה ונעשה איל), he pays the כדמעיקרא (the lower value); however if the price of the animal rose then רב agrees with רבה that if מעיקרא שויה זוזא ולבסוף שויה ד' (the higher price). See 'Thinking it over' # 1. [Others maintain however that when תוספות says כמו קרן he is only referring to a case of ונעשה טלה, however by כחושה כחושה he pays העמדה בדין ונתפטמה.]

³ He pays for animal of similar size to the animal he stole (regardless whether the animal grew or shrunk in size); however we assess the value of that size animal at the current price; not at the price it was worth when he stole it. For example; he stole a ten pound טלה worth then (at the time of stealing) ten זוז. It turned into a fifty pound איל

according to the יוקרא וזולא of now.

כדמיעקרא will now explain the difference. When assessing the size of the animal we assess כשל עכשיו and not כשל עכשיו. However, when we assess the value we assess כשל עכשיו:

וטעמא דטלאים⁴ משום דאמר ליה תורא גנבי ממך –

And the reason he pays a multiple of טלאים and not of אילים, **is because** the thief **says to the owner**; ‘**did I steal an ox from you**’; he merely stole a טלה therefore he pays multiples of a טלה –

והוא הדין כחושה והשמינה דאמר ליה שמינה גנבי ממך⁵ –

And the same rule applies if he stole a כחושה and it **became fattened**; he also only pays multiples of a כחושה, **for he says to him**; ‘**did I steal a fattened animal from you**’; he merely stole a כחושה and therefore pays the multiples of a כחושה. This explains the ruling of the ברייתא that the multiples are of what he stole (whether it is a טלה or a כחושה [or a שמינה for that matter] –

now explains that we evaluate the טלה at the current price even if it is more expensive than it was בשעת הגניבה:

אבל לגבי דמים אין שייך למימר יוקרא גנבי מינך⁶ –

However, concerning the value of the טלה or the כחושה **it is inappropriate** for the thief **to claim**, ‘**did I steal an expensive animal from you**.’ The fact that the price of a טלה rose does not exempt the thief from paying the current price.

adds another reason why we distinguish between the size of the animal (where we go בשעת העמדה בדין) and the assessed value of the animal (where we assess it בשעת הגניבה):

ובלישנא דקרא⁷ נמי גוף צאן ובקר נזכרים בפסוק –

And also in the language of the פסוק, the ‘body’ of צאן ובקר are mentioned in the פסוק –

והרשינו מינה (לקמן דף סז, ב) שאם גנב שור שוה מנה לא ישלם תחתיו ה' נגידים⁸ –

---

worth fifty זוזים (at the time of מכירה ומכירה). Currently a ten pound טלה is worth nine (or eleven) זוז. The ברייתא teaches us that he pays 'זה' כפל ד' (איל) for a טלה (not for an איל), and רב teaches us that this טלה is assessed כשל עכשיו, that he pays nine (or eleven) זוז; not the ten זוז it was worth בשעת הגניבה. The same would be true by טלה והכחישה that he pays for a שמינה (the ruling of כדמיעקרא), but at the current value (כשל עכשיו) (דמים כשל עכשיו).

⁴ טלה ונעשה איל. תוספות is referring to a case of טלה.

⁵ However, by a שמינה גנבי מינך he pays the multiple of a שמינה because indeed שמינה והוכחה.

⁶ The simple explanation may be that the thief must pay (the multiple) for the replacement value of what he stole. If the (original) טלה is now worth eleven זוזים as opposed to the initial ten זוזים, the current replacement value is eleven זוזים. The same will hold true if the current value is nine זוזים.

⁷ The word תחת (in the תורה) is the חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת השה reads שמות (משפטים) כא, לז. The פסוק in תחת that תוספות mentions.

⁸ See ד"ה נגידים there רש"י who explains it to mean כחושין וקרובין למות; they are not equal to the value of the stolen שור.

And we derive from the פסוק **that if he stole an ox worth a hundred זוז he cannot pay in its stead five moribund oxen -**

דכתיב תחתיו דמשמע תחת גוף השור -

For it is written תחתיו [in its stead], which indicates that the payment of ד' וה' should be in stead of the body of the ox that he stole -

ומשום דלשון גוף השור נזכר בפסוק משום הכי אמרינן טלאים כדמעיקרא⁹ -

And since the language mentioned in the פסוק is of the body of the ox, therefore we rule that concerning טלאים he pays כדמעיקרא for that is what he stole -

anticipates a question: תוספות

ואף על פי שעל שעת טביחה בא ד' וה' -

And even though the payment of ד' וה' comes for the moment of טביחה (when the animal was an איל not a טלה), so the thief should pay תחתיו of the איל or שמינה, why is it sufficient to pay for a טלה or a כחושה as it was גניבה בשעת גניבה?

replies: תוספות

מכל מקום כמו כן שעת גניבה גרמה לו שאם אין גניבה אין טביחה ומכירה -

Nevertheless the moment of stealing is also a cause for the ד' וה' payment, for if there is no stealing there is no טביחה ומכירה, therefore he pays the גוף as it was בשעת גניבה. This is concerning the size of the animal which has to paid -

אבל דמים שכל עיקרם תלויים בשומת בית דין וגם אין נזכרין בפסוק -

However, concerning the monetary value which is entirely dependent on the assessment of בי"ד and are also not mentioned in the פסוק -

סברא הוא דמוקמינן בהו אחייה לקרן דוקא כעין שגנב ולא ד' וה'¹⁰ -

Logic dictates that we establish by the assessment, the rule that only the קרן is to be restored as when he stole it but not ד' וה' -

אלא כשעת העמדה בדין שבית דין שמיין אותה באותה שעה¹¹ -

But rather the ד' וה' should be paid כשעת העמדה בדין בי"ד assess its value at that time.

⁹ Concerning the type of animal that should be used to repay the multiple of the stolen animal, the תורה emphasized the animal itself. One is required to pay בקר for a stolen בקר. Therefore the גנב pays the same בקר (or טלה, etc.) that he stole. However the תורה does not state that he pay multiples of the בקר דמי that he stole, therefore we assess it at the current value.

¹⁰ See גופא ד"ה תוספות סו, א that the לימוד of שגנב כמו שגנב לקרן אחייה לקרן is mainly coming to exclude ד' וה'; they are not to be paid כשעת העמדה בדין שגנב but rather כמו שגנב.

¹¹ It is logical to assume that the exclusion of ד' וה' from שגנב כעין שגנב is concerning וזולא ויקרא, for concerning the animal itself the לימוד of תחתיו indicates that the payment should be שגנב כמו שגנב.

In summation: According to the ר"י the phrase **טלאים** כדמעיקרא refers to the size of the animal to be assessed. That size is **כדמעיקרא**, the size it was when it was stolen. The phrase **דמים** כשל עכשיו refers to the assessment of the value of the **טלאים** כדמעיקרא; the value of the stolen animal is to be assessed at the current (not stolen) price.

Concerning the size of the animal to be repaid there is the סברא of גנבי ממך which negates paying for the larger animal and the פסוק which emphasizes that the animal to be repaid is תחת the animal he stole. However concerning דמים, there is no argument of גנבי ממך and no פסוק only בשעה העמדה בדין, שומת בי"ד, which takes place

טלאים כדמעיקרא דמים כשל עכשיו offers an alternate explanation of תוספות

ורבינו תם מפרש דאין חילוק בין טלאים ליוקרא וזולא –

And the ר"ת explains that there is no difference between טלאים and יוקרא וזולא as the ר"י maintained, but rather –

והכי פירושא טלאים שדבר בהן הברייתא דהיינו טלה ונעשה איל –

And this is the explanation; concerning the טלאים which the ברייתא discussed, that means a טלה ונעשה איל –

שנשתנו למעליותא כדמעיקרא –

Where it changed for the better; there is an increase in the price of the animal from when he stole it, then the payment of ד' וה' is as the animal was worth **initially**, when he stole it

והוא הדין ביוקרא וזולא דמעיקרא שוין זוזא ולבסוף ארבעה¹² דהיינו כדמעיקרא –

And the same rule applies concerning an increase or decrease in the price of the animal; where initially it was worth a זוז and at the end it is worth four זוזים, in this case as well he pays as it was worth initially, for when רב ruled that ד' וה' is כשעת - העמדה בדין

דלהחמיר על ד' וה' לא אמר רב¹³ –

רב never meant to be strict by ד' וה' that he should pay the higher price (that which it is worth later).

The ר"ת continues explaining; when the גמרא mentions –

דמים פירוש דמים דאירי בהו רב –

- דמים כדהשתא meaning the דמים which רב is discussing –

כגון דמעיקרא שוים ארבעה ולבסוף שוים זוזא¹⁴ דנשתנו לגריעותא –

¹² Seemingly תוספות means that it is worth ד' at the time of טביחה ומכירה, for if it was worth ד' at the time of טביחה ומכירה, then he pays ד' for the קרן (like שתייה או תברא), so why cannot he pay ד' for the טביחה ומכירה as well, since we are not being more strict with ד' וה' that with the קרן. See however אמ"ה for a different view.

¹³ When רב ruled that only by קרן it is שגגב כמו שגגב (for אחייה לקרן) and not by ד' וה' כפל ד' וה', he meant that קרן is more חמור than כפל וכו'. Therefore רב cannot be discussing a case where the value increased, for then כפל וכו' (which pays כשעת) would be stricter than קרן (which pays שגגב). See 'Thinking it over' # 3.

For instance where initially they were worth four זוזים and at the end they are worth a זוז where the change was for the worse -

בההיא קאמר רב כשל עכשיו –

In that case רב maintains that the payment of ד' ה' is according to the current value -

והוא הדין בטלאים כגון שמינה והכחישה דהוי כשל עכשיו –

And the same rule will apply by טלאים if for instance it was fattened when he stole it and it became lean that the payment of ד' וה' is as its value is now.

In summation: According to the ר"ת whenever there is an increase in the value of the animal (whether חזושה והשמינה איל, כחושה ונעשה איל or יוקרא וזולא), he pays the initial value; this is the meaning of כדמעיקרא (איל) (ונעשה איל). טלאים. However when there is a decrease in the value of the animal (this refers to דמים), the ד' וה' payments are כשל עכשיו.¹⁵

anticipates a question: תוספות

והא דאמר לעיל¹⁶ שמינה והכחישה כעין שגגב –

And that which the רי"ת ruled previously by a שמינה והכחישה that he pays ד' וה' as it was worth when he stole it; this contradicts the view of the ר"ת that payment of ד' וה' is always the lower price.

responds: תוספות

צריך לומר דוקא בהכחישה בידיים:

It is necessary to answer; that רי"ת is discussing specifically a case where the גנב made it weaker with his hands. Therefore he is required to pay the higher (initial) price, as the גמרא stated there פלגא מה לי קטלה כולה מה לי קטלה פלגא. However when it was a הכחשה (by itself) or a drop in price, the payment of ד' וה' is always the lower price.

SUMMARY

According to the ר"י, we assess the animal that he stole at the current price.

According to the ר"ת, the thief pays ד' וה' according to the lowest price regardless whether it is on account of growth or price fluctuation.

THINKING IT OVER

¹⁴ See סה, א where the גמרא states שויה זוזא וליבסוף שויה ד' ולבסוף שויה ד'.

¹⁵ The difference between the ר"י and the ר"ת will be in a case of [ממילא] שמינה והוכחשה or where the price of the animal increased. According to the ר"י he pays (for ד' וה') the higher value (the שמינה or the increase in price), however according to the ר"ת he always pays the lower price.

¹⁶ סה, א.

1. It appears from the ר"י that by כחושה ונתפטמה he pays the קרן as a כחושה.¹⁷ Seemingly the reason why in the case of 'ד' ולבסוף שויה ד' and he was מעיקרא שויה זוזא, he pays 'ד' because the תברא ושתייה is considered as שעת הגזילה and he pays כשעת הגזילה when it was worth 'ד'. The same should apply by שמינה והשמינה that if he was טבח ומכר when it was a שמינה, that the קרן should be כשעת הגזילה, when he was טבח ומכר a שמינה!¹⁸

2. According to the ר"י by a שמינה והוכחשה the payment of כפל is כדמעיקרא.¹⁹ Why cannot the גנב claim since the animal was a כחושה at the time of טביחה ומכירה, why should I pay 'ד' for a שמינה?²⁰

3. According to the ר"ת in a case where the value increased²¹, let the ruling be that both קרן and כפל וכו' pay the higher value בעמדה בדין?

---

¹⁷ See footnote # 2.

¹⁸ See קובץ שיעורים אות כב, נח"מ, וחי' ר"נ אות נח.

¹⁹ See footnote # 1.

²⁰ See קובץ שיעורים אות כ"ג ואמ"ה.

²¹ See footnote # 13.